

Bohumil Vybíral

Ceny PRAEMIUM BOHEMIAE 2005

Rozhledy matematicko-fyzikální, Vol. 81 (2006), No. 1, 54–55

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/146137>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2006

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

Ceny PRAEMIUM BOHEMIAE 2005

Podporovat orientaci mladých lidí na vědu je prozíravé a záslužné. To od roku 2001 dělá *Nadace Bohuslava Jana Horáčka Českému ráji*. Dne 4. 12. 2005 již popáté udělila v zámeckém divadle na zámku Sychrov 21 studentům prestižní ceny PRAEMIUM BOHEMIAE za úspěšnou reprezentaci České republiky na mezinárodních (světových) přírodovědných olympiádách v roce 2005.

Oceněna byla účast studentů na *Fyzikální olympiádě* ve Španělském království, kde 5 českých řešitelů získalo v konkurenci 346 účastníků ze 72 států 1 stříbrnou medaili a 4 čestná uznání, na *Chemické olympiádě* na Tchaj-wanu, kde 4 naši studenti za účasti 225 soutěžících z 59 států získali 1 zlatou, 2 stříbrné a 1 bronzovou medaili, na *Biologické olympiádě* v Čínské lidové republice, kde v konkurenci 200 soutěžících z 50 států 4 čeští studenti získali 2 stříbrné a 2 bronzové medaile, na *Matematické olympiádě* v Mexiku, kde za rekordní účasti 513 soutěžících z 91 států všech kontinentů z 6 českých studentů 5 získalo medaile: 1 zlatou, 2 stříbrné a 2 bronzové, a konečně na *Olympiádě v informatice* konané v Polsku, kde v konkurenci 276 řešitelů ze 72 států ze 4 českých studentů 2 získali bronzové medaile. Pro studenty chemicky orientovaných středních škol byla navíc organizována ještě jedna mezinárodní (evropská) soutěž, *Grand Prix Chimique*, konaná v roce 2005 v Praze. Český student, který na ní získal zlatou medaili, byl odměněn mimořádnou cenou PRAEMIUM BOHEMIAE.

Ceny PRAEMIUM BOHEMIAE ve výši od 5 000 Kč do 30 000 Kč (podle míry úspěchu) v celkové částce 275 000 Kč udělila studentům *Nadace Bohuslava Jana Horáčka Českému ráji* v den 81. výročí narození zakladatele Nadace. Z mladých fyziků získali ocenění Pavel Motloch z Gymnázia Petra Bezruče ve Frýdku-Místku (za stříbrnou medaili), Petr Houštek z Gymnázia Pelhřimov, Petr Morávek a Pavel Kučera z Gymnázia Pardubice a Petr Čermák z Gymnázia Jaroslava Heyrovského v Praze (všichni čtyři za získání čestných uznání, první dva z nich byli za stejný úspěch oceněni již loni). Z mladých matematiků ocenění získali František Konopecký z Gymnázia Holešov (za zlatou medaili – loni byl oceněn za stříbrnou medaili), Pavel Kocourek ze SPŠ sdělovací techniky v Praze a Jaromír Kuben z Gymnázia Kpt. Jaroše v Brně (oba za stříbrné medaile, přičemž P. Kocourek byl již v roce 2003 oceněn za bronzovou medaili a J. Kuben za bronzové medaile v letech 2003 a 2004) a konečně Marek Pechal z Gymnázia v Lesní čtvrti ve Zlíně a Jakub Opršal

z Gymnázia Kpt. Jaroše v Brně (oba za bronzové medaile). Z mladých informatiků byli oceněni Ondřej Bílka z Gymnázia v Lesní čtvrti ve Zlíně a Daniel Marek z Gymnázia Christiana Dopplera v Praze (oba za bronzové medaile, D. Marek byl oceněn již loni za stříbrnou medaili).

Je příznačné, že z 21 oceněných studentů bylo 57 % fyziků nebo matematiků (včetně informatiků – programování je u nás k matematice přiřazeno). Vedle finančního ocenění dostali tito studenti také medaili B. Jana Horáčka – podle dosaženého úspěchu byla zlatá, stříbrná, nebo bronzová. Mezi oceněnými byly jen tři dívky – dvě chemičky a jedna biologka. Přitom však chemička Eva Pluhařová z Gymnázia Ostrov nad Ohří byla absolutně nejúspěšnější českou soutěžící nejen v letošním roce, nýbrž za celou historii udělování cen PRAEMIUM BOHEMIAE, neboť postupně obdržela čtyři tyto ceny: dvě za zlaté medaile a po jedné za stříbrnou a bronzovou medaili.

Vedle těchto „malých cen“ byla letos udělena jedna velká cena (500 000 Kč) vědci-historikovi prof. PhDr. Františku Šmahelovi, DrSc., „za mimořádný tvůrčí přínos ve studiu českých dějin v evropském kontextu, zejména pak doby pozdního středověku a husitské epochy“.

Udílení cen PRAEMIUM BOHEMIAE představuje kvalitativní změnu v přístupu společnosti k vědě, zejména k oceňování mladých přírodovědných talentů za jejich osobní úsilí i za reprezentaci. Ceny znamenají pro studenty stimul nejen morální, ale i materiální. V nás ostatních pak vzbuzují obdiv nad šlechetným činem zakladatele Nadace mecenáše Bohuslava Jana Horáčka, který svým životem ukázal, že pevný postoj, tvrdá práce a překonávání překážek má smysl. Je jen škoda, že v důsledku jeho náhlého úmrtí v roce 2002 (a dosud nevyřešených dědických záležitostí) se oceňování za rozvoj vědy zatím nemůže uskutečňovat ve větší míře, jak se původně plánovalo.

Bohumil Vybíral

* * * * *

*Zaujetí matematikou lze porovnat se zájmem o mytologii, literaturu nebo hudbu. Je to jedna z nejvlastnějších oblastí člověka, v ní se projevuje lidská podstata, touha po intelektuální sféře života, která je jedním z projevů harmonie světa. *)*

Hermann Weyl (1885–1955)

*) Vybral Dušan Jedinák.